

Kommunstyrelsen

Investering i konstverket ”Evas sju döttrar”

Projektnummer 93105645

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen beslutar enligt följande.

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt följande.

Kommunfullmäktige beslutar om en investering på en miljon kronor för att köpa in konstverket Evas sju döttrar och installera det i Sicklasjön eller alternativt lämplig plats.

Sammanfattning av ärendet

Under konstutställningen Wallstreet Stockholm sommaren 2022 stod verket ”Evas sju döttrar” i Sicklasjön, strax öster om Sickla strand. Verket var mycket uppskattat men var enbart tillverkat för att hålla under utställningstiden och togs därför bort som planerat när utställningen avslutades.

Efter festivalen erbjöds kommunen att köpa in verket, nu i en hållbar version. Verket var ett av de mest uppskattade och omskrivna verken under hela konstfestivalen och väckte uppmärksamhet i olika sociala media. Ansvariga för offentlig konst i Nacka kommun har tillsammans med extern kompetens (konstkonsulter från Wallstreet Stockholm) gjort bedömningen att verket håller väldigt hög konstnärlig kvalitet och har en berättelse som både länkar till människans ursprung, modern tid och framtiden på ett genialiskt sätt.

Placeringen i Sickla sjö uppskattas av konstnärerna bakom verket, och även Nacka kommun gör bedömningen att placeringen förbättrar det promenadstråk som sträcker sig längs Sicklasjön där även ett par andra verk finns permanent kvar från Wallstreet Stockholm.

Inköp av verket uppgår till en kostnad av 720 000 kr. Beräknat behövs ytterligare medel för montering, installation, inköp av pump, el dragning, kommunikation etc. Driftkostnaden beräknas uppgå till 4 000 kr per år.

Ärendet

Bakgrund om konstnärerna och konstverket

”Evas sju döttrar” var ett av de bidrag som fanns i Nacka under festivalen Wallstreet sommaren 2022.

1: Konstverket Evas sju döttrar i Sicklasjön under Wallstreet 2022

Konstnärerna

Konstnärerna Helena Marika Ekenger och Agneta Segerfelt möts i sitt intresse för berättelsen och platsen. Tillsammans skapar de gestaltningar som är både specifika och allmängiltiga. Ekenger & Segerfelt har gjort ett flertal platsspecifika verk och arbetar även med ett långsiktigt gemensamt utställningsprojekt med arbetsnamnet Lövängen. De har också kurerat utställningar tillsammans med Alingsås Konsthall och Nääs Konsthantverk

Del av konstnärernas beskrivning av ”Evas sju döttrar”

Inspirationen till Evas sju döttrar kommer från Lasse Berg som i sin Kalaharitriologi berättar hur ett hundratal homo sapiens korsade Bab-el-Mandeb (Sorgesundet) mellan Djibouti och Eritrea och Yemen på Arabiska halvön för ungefär 60 000 år sedan och blev anmodrar och anfäder till alla nu levande människor utanför den afrikanska kontinenten.

Fortfarande korsar människor olika hav och vatten i hopp om ett bättre liv.

Utvärderingsprocessen – varför just detta konstverk?

Under sommaren 2022 pågick konstfestivalen Wallstreet Stockholm som Nacka deltog i.

Verket "Evas sju döttrar" var ett av de cirka 200 konstverk som kom in via det så kallade open call som gjordes inom ramen för festivalen. Det gick ut på att skanna av Europa på redan befintlig konst. Konstnärer bjöds in att lämna in förslag på konst de redan hade färdig i ateljéer eller i förråd och som blivit över. Konstverket "Evas sju döttrar" var ett av de 200 konstverk som festivalen fick in.

Av dessa 200 verk valdes cirka 40 ut till ett skulpturstråk som startade vid Sickla strandpark och slutade vid Skanstullsbron. Urvalet gjordes av det konstnärliga råd som var kopplat till festivalen. Rådet bestod av Nacka kommuns stads kreatör Fredrika Friberg, ansvarig chef för konst i Stockholm respektive Upplands-Bro, samt ytterligare två externa konstkonsulter.

Konstverket placerades i Sicklasjön och inledde alternativt avslutade skulpturstråket.

Förslag till placering

Konstverket föreslås att få samma placering som under Wallstreet Stockholm; öster om Sickla strand i Sicklasjön.

Platsen är vald utifrån flera kriterier:

- Ett aktivt gångstråk går längst med Sicklasjön. Här går gångvägen nära vattnet och möjliggör att konstverket blir synligt.
- Platsen syns även tydligt från gångvägen på andra sidan sjön.
- Platsen är mycket naturskön. Stora hängande träd växer längst med stranden. Nackareservatets stora skogar finns på motsatta sidan av sjön.
- Längst med Sicklasjön finns flera badplatser, både en kommunalt driftad sandstrand och flera allmänna bryggor (som driftas av bostadsrättsföreningar i området). Platsen som föreslås för konstverket ligger på ett lagom avstånd från dessa olika badplatser/bryggor.

Strandskyddsdispens och alternativ placering

Vid placering av verket sommaren 2022 gjordes en intern bedömning av vattenstrategen, drift och ekologer på offentlig utemiljö att strandskyddsdispens för placering av konstverket inte behövdes då det inte påverkar friluftslivet eller djurlivet negativt.

Då det är låga naturvärden på aktuell plats, talar det för att strandskyddsdispens inte behövs för en permanent placering heller. Aktuell tillsynsmyndighet kan dock inte ge slutgiltigt svar innan det är prövat. Vi kommer också anmäla vattenverksamhet hos Länsstyrelsen, då det är en permanent åtgärd.

Vid eventuellt avslag på aktuell placering i Sickla sjö, har vi alternativa platser såsom anlagda våtmarker utan strandskydd. Vi kommer också skriva in i avtalet med konstnärerna att om vi inte får nödvändiga tillstånd, blir det inget inköp.

2: Röd markering visar ungefärlig placering av konstverket

Varför offentlig konst?

Attraktiva livsmiljöer är ett av kommunens övergripande mål. Nacka ska vara en välkomnande, tolerant och nyskapande plats att bo, besöka och arbeta i. Här ska det finnas spännande miljöer och levande mötesplatser som är trygga och tillgängliga, och kultur- och idrottslivet ska vara rikt och aktivt.

Även enligt programmet för *Konst och Kultur i det offentliga rummet* poängteras att den öppna konsten bidra till att det offentliga rummet präglas av det övergripande målet om attraktiva livsmiljöer i hela Nacka.

Under konstfestivalen var konstverket "Evas sju döttrar" mycket uppskattat uppmärksammat i medierna. Konstverket ingår i det som programmet för Konst och Kultur i det offentliga rummet skulle benämna som "LAVA". Det är ett verk som leder till en permanent konstupplevelse. Konstverket bidrar till att göra miljön attraktiv och till en mötesplats för upplevelse och samtal.

Vem äger konstverket?

Kommunstyrelsen ansvarar för att Konsten att skapa stad och Konsten att skapa konst i hela Nacka tillämpas för utformning och utveckling av offentliga rum. I kommunstyrelsens ansvar ingår ägarskapet för kommunens konstverk. Kommunstyrelsen ansvarar för förvaltning av konst i det offentliga. Natur- och trafiknämnden ansvarar för drift och underhåll.

Kommunikation

Kulturnämnden ansvarar för dokumentation och tillgänglighet till konst i offentliga rum genom den Öppna konsten. Det nya konstverket kommer läggas upp i kommunens

konstregister för att bli tillgängligt för alla på ett Digitalt Museum. En skylt med översiktlig information, och QR-kod för fördjupad bakgrundshistorik, placeras i anslutning till verket.

Under konstutställningen Wallstreet Stockholm sommaren 2022 stod verket "Evas sju döttrar" i Sicklasjön, strax öster om Sicklas strand. Verket var mycket uppskattat men var gjort för att enbart hålla under utställningstiden och togs bort när utställningen avslutades.

Hållbarhet

Konstverket med stativ kommer placeras permanent i kommunen. Konstverket är tillverkat i betong och beräknas hålla i minst 20 år, så länge som vattnet runt konstverket kan hållas över fryspunkten. Med hjälp av en pump placerad under ytan kommer sjövattnet att undvika att frysa.

Ekonomiska konsekvenser

Inköp

Investeringskostnad; 1 000 000 kronor

Varav konstverk: 720 000 kronor

Markförankring: 50 000 kronor

Installation

Installation av konstverket, 100 000 kr

Pump; 10 000 kr

Dra fram el (3-fas), 30 000 kr

Skylt till konstverket, 5000 kr

Projektledning och övrigt

Internt arbete med tillstånd, montering, 50 000 kr.

Övrigt, 35 000 kr

Drift, underhåll och kapitaltjänst

Natur- och trafiknämnden ansvarar för drift och underhåll av konst i offentliga rum som nämnden i övrigt har ett driftsansvar för. Det kommer tas fram en dokumentation för skötseln.

El-åtgång till pump, 2,5 kwh/år, 2000 kr

Städa konstverket, kostnad per år (ta bort alger ex), 1000 kr

Pump; 1000 kr (Avser årlig avskrivningskostnad, livstid på 10 år)

Drift för kontroll av pump: 1000 kr per år.

Det är ingen avskrivning på konst så kapitalkostnader för investeringen blir ränta på investeringen. Ränta per år blir cirka 0,025 miljoner kronor beroende på ränteläget
Summerat blir de tillkommande årliga kapital- och driftkostnader 30 000 kr

Risikanalyt vid uteblivet projekt eller försenat projekt

Att konstverket köps upp av någon annan än kommunen.

Alternativa lösningar för projektet

Att verket inte köps in.

Påverkan på annan nämnd

Kulturnämnden

Natur- och trafiknämnden

Konsekvenser för barn

Konstverket tillgängliggör och ger barn en närhet till konst i det offentliga rummet. Då det placeras i närheten av platser där barn vistas och bor kan verket bidra till att barn får en berikad syn på vad konst och kultur kan innebära, och bidra till en mer inspirerande och attraktiv miljö. Genom pedagogiska aktiviteter inom Öppna konsten kan verket även bli tillgängligt och ge mervärden för barn i kommunens utbildningsverksamhet.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse den 13 februari 2024.

Bilaga 1 Offert konstverk.

Katarina Wåhlin Alm
Stadsutvecklingsdirektör
Stadsledningskontoret

Victor Kilén
Stadsdirektör
Stadsledningskontoret

Poa Hellqvist
Trafik- och fastighetsdirektör
Stadsledningskontoret